

ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Եթէ մեղքերուդ համար թողութիւն կ'ուզես, հրաւիրէ որբերը, այրիները, վշտահարները, տառապածները, դժբախտները, անդամալոյծները, կոյրերը, կաղերը, կարիքաւորները, բանտարկեալները, բոլոր անօթիները եւ անմիթաբարները: Միտի՛րէ՛, սփոփէ՛ եւ կերակրէ՛ զանոնք: Միայն անոնց ծառայէ՛, անոնց շուրջ դարձի՛ր, ուրախացո՛ւր եւ պատուէ՛ զանոնք քաղցր խօսքերով, որպէսզի մեղքերուդ թողութիւն եւ տանդ փրկութիւն ստանաս: Այսպէս կազմակերպէ՛ քու ընդունելութեանդ հրաւերները եւ աղբատներուն ու թշուառներուն հրաւերին մէջ հարուստները եւ բարձր դասակարգը նկատի մի՛ ունենար, որպէսզի անոնք, (աղբատները) նախագահեն ու անոնք ըլլան առաջինները: Անոնք թող նստին սեղանին վերը եւ վարը: Միայն զանոնք ներս հրաւիրէ աղաչանով եւ քամբո՛ւ դիր աղբատներով: Եթէ այսպէս հիւրընկալես, ոչ թէ տուած, այլ՝ առած կ'ըլլաս, ոչ թէ ծախած, այլ՝ մեծ շահ մը ապահոված ու նաեւ թողութիւն ստացած կ'ըլլաս: Ասոր համար էր, որ Քրիստոս կ'ըսէր. «Երբ հրաւեր կու տաս, հարուստները մի՛ կանչեր» որպէսզի անոնց տրուած ուշադրութեան պատճառաւ աղբատները արհամարհուած չզգան եւ դուն, քու կողմնակալութեանդ պատճառաւ չդատապարտուիս որպէս օրինազանց մը նման անոր, որ կ'ըսէ. «Ան, որ գեղեցիկ հագուստներ հագած է, պէտք է անոր ըսէ՛. պատիւ ըրէ՛, այստեղ նստէ՛» իսկ աղբատներուն պիտի ըսէ՛. «Գնա՛՛ եւ սանդիխամատին ծայրը նստէ՛» ու այդպէս ընելով չար մտածումներու դատաւոր պիտի դառնա՛, որովհետեւ հարուստները ընդունելով մեղք կը գործէ՛ եւ դուք իբրեւ օրինազանցներ կը մեղադրուի՛ք օրէնքով:

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ ԲՈՒՆԻՉ

Բառը ինքնաբացատրական է, կը նշանակէ բռնելիք: Եկեղեցական բառացուցակին մէջ բռնիչ բառը հոմանիշն է դաստառակին եւ բշխունին: Անիկա սրբազան սպասներ բռնելու կը ծառայէ: Ինչպէս Աւետարանի բռնիչ՝ որ Աւետարանը բռնելու համար է: Խչի բռնիչ՝ խաչը բռնելու համար:

Բռնիչը սրբութեան եւ նուիրակաւորութեան երեւոյթը կը շեշտէ: Աւետարանն ու խաչը սրբութիւններ են, կարելի չէ զանոնք պարզ ձեւերով բռնել, որոնք կրնան աղտոտ ըլլալ:

Ս. Ծննդեան տօնին՝ Զրօրհնէ՛քի պահուն, Ս. Միւռոնի յղումէն առաջ, երբ հանդիսադիր եկեղեցականը խաչը դուրս կը հանէ ջուրի կաթսայէն, գայն կը պարուրէ մասնաւոր բռնիչով եւ ապա կը յանձնէ Մկրտութեան կնիքով:

â Ս. Պատարագին, երբ սարկաւազը Ս. Սեղանէն վար կ'իջեցնէ մասը, անիկա ափսէի մը մէջ բռնիչով ծածկուած կ'ըլլայ:

ԲՈՒ ԽՕՍԵՂ ԽՄ ՈՅԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ԸԱԽԻՂՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (ՍՂ.119.105)

ԺԵ. ՏԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻ, 8 ՄԱՅԻՍ 2022 ԹԻՒ 19

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ Գրծ. 13.16-43: Ա. Պտ. 5.1-14: Յհ. 5.19-30

(ԿԱՐՄԻՐ ԿԻՐԱԿԻ)

ՅԻՍՈՒՄ ԶՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ 5.19-30

Յիսուս անոնց ըսաւ. «Հաստատ գիտցէ՛ք, թէ մարդու Որդին ինքն իրմէ ոչինչ կը կատարէ, այլ՝ կը կատարէ միայն այն, ինչ որ կը տեսնէ, թէ Հայրը կը կատարէ: Որովհետեւ, ինչ որ Հայրը կը գործէ, Որդին ալ նոյնը կը գործէ: Հայրը կը սիրէ Որդին եւ անոր ցոյց կու տայ, ինչ որ ինք կը կատարէ: Տակաւին ձեր տեսածներէն աւելի սքանչելի գործեր ալ ցոյց պիտի տայ Որդին, այնպէս որ դուք պիտի զարմանաք: Ինչպէս, որ Հայրը մեռելները կը յարուցանէ եւ կեանք կու տայ անոնց, նոյնպէս ալ Որդին կեանք կու տայ անոնց՝ որոնց ինք կ'ուզէ: Եւ Հայրը ոեւէ մէկը չի դատեր, այլ դատելու իշխանութիւնը ամբողջութեամբ յանձնած է իր Որդիին, որպէսզի բոլորն ալ պատուեն Որդին, ինչպէս որ Հայրը կը պատուեն: Ան, որ չի պատուեր Որդին, չի պատուեր Հայրը, որ գայն դրկած է:

Հաստատ գիտցէ՛ք, ան, որ իմ խօսքերս կը լսէ եւ կը հաւատայ անոր, որ զիս դրկեց, յաւիտեանական կեանք ունի եւ պիտի չդատապարտուի, որովհետեւ արդէն իսկ մահէն կեանքի անցած է: Վստահ եղէ՛ք, ժամանակ կու գայ - եւ արդէն իսկ եկած է - երբ մեռելները Աստուծոյ Որդիին ձայնը պիտի լսեն եւ լսողները պիտի ապրին: Որովհետեւ, ինչպէս որ Հայրը կեանք պարգեւելու զօրութիւնը ունի իր մէջ, այդ զօրութիւնը տուած է նաեւ Որդիին: Նոյնպէս ալ դատելու իշխանութիւնը տուաւ Որդիին, որովհետեւ անիկա մարդու Որդին է: Ուրեմն մի՛ զարմանաք, որ ըսի, թէ ահա կու գայ ժամանակը, երբ բոլոր անոնք, որոնք գերեզմաններու մէջ են պիտի լսեն անոր ձայնը եւ դուրս գան. անոնք, որ բարիք գործած են յարութիւն պիտի առնեն եւ ապրին, իսկ անոնք, որ չարիք գործած են յարութիւն պիտի առնեն եւ դատապարտուին: Ես ինձմէ չէ, որ կը դատեմ, այլ՝ կը դատեմ այնպէս ինչպէս Հօրմէս կը լսեմ եւ ուրեմն իմ դատաստանս արդար է, որովհետեւ կը գործադրեմ ո՛չ թէ կամքս, այլ՝ կամքը անոր, որ զիս դրկեց»:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ԿԱՐՄԻՐ ԿԻՐԱԿԻ

Զատիկի երրորդ Կիրակին կը կոչուի Կարմիր Կիրակի: Կարմիր կոչումը բացատրող եկեղեցական որեւէ արարողութիւն գոյութիւն չունի: Կարմիր կոչումը կը մնայ անբացատրելի, սակայն հաւանաբար դարձեալ բնութեան հետ կապ ունի: Կանաչ եւ Կարմիր Կիրակիներու սովորութիւնն էր եկեղեցւոյ մէջ կանաչ եւ կարմիր գոյներու գործածութիւնը: Եկեղեցւոյ վարագոյրը, պատարագիչի զգեստը, դպիրներու շապիկները Կիրակի օրուան համար կանաչ կամ կարմիր կ'ըլլային: Ժամանակին սովորութիւն էր նաեւ գաւառներուն եւ գիւղերուն մէջ կանաչ կամ կարմիր հագուելը:

Ոմանք Կարմիր Կիրակին նուիրուած կը համարեն Յիսուսի եօթներորդ անգամ աշակերտներու երեւնալուն՝ Տիրբրական ծովի ափին, Պետրոսի ուրացումին եւ Բաւոթիւն ստանալուն, համաձայն Յիսուսի երեք հարցումներուն. «Սիմոն Յովհաննու, կը սիրե՞ս զիս»: Կարմիր Կիրակիին մէջ այլաբանական բացատրութիւն, նմանութիւն գտնելն ու որոշելը դիւրին է անշուշտ: Քրիստոսի արիւնով ծաղկած Կիրակի, Քրիստոսի արիւնով հաստատուած եկեղեցի: Բայց այս ձեւով, կանաչ ու կարմիր կոչումի քրիստոնէական այլաբանական բացատրութիւնը միայն կրնանք ունենալ, առանց հասկնալու իսկական իմաստը, ազգային աւանդութիւնը:

Հեւեաբար, Կարմիր Կիրակի օրը Կանաչ Կիրակի օրուան ժողովրդական սովորութիւն կը տիրէ. երթալ բացօթեայ վայրեր, նոր ծաղկած բնութեան ծոցը ըլլալ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

ԱՂՕԹՔ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԻՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՅԻԷՆ

Ու հիմա, այսօր յուսահատութիւններէ եւ ահարկու սրտաբկութիւններէ, աստուածային բարկութեան պակուցիչ սաստկութիւններէ ետքը, թախծութեամբ ի սպառ տագնապած, կ'աղաչեմ ձեզի, սուրբ Աստուածածին: Հրեշտակ՝ մարդոցմէ, մարմնատեսիլ ֆերովրէ, երկնաւոր թագուհի, անխառն՝ ինչպէս օդը, մաքուր՝ ինչպէս լոյսը, անշաղախ՝ ինչպէս բարձրացած արեւուն պատկերը, գերազանց քան անկոխելի Սրբութիւն Սրբութեանց: Ընդունէ՛ դաւանողիս այս մաղթանքն ու աղերսը, ու ասոր հետ միացնելով իմ նախկին ներքողիս խօսքերը, խառնէ՛ քու պաղատանքներուդ: Հիւսէ՛, միացուր իմ մեղաւորի դառն մեծութիւնները քու երջանիկ ու խնկաւորուած հայցուածներուդ, ով տունկ կեանքի օրհնուած պտուղին, որպէսզի ձեզմէ միշտ օգնութիւն ստացած եւ բարեգործուած, քու մաքրական ծնելութեանդ ապաւինած եւ անով լուսաւորուած, ապրիմ քու Տիրոջդ եւ Զաւկիդ՝ Քրիստոսի համար:

Հ Ո Գ Ե Ի Ո Ր Պ Ա Տ Գ Ա Ս

ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԻՇՏ ՄԵՉԻ ՀԵՏ Է, ՈՐԲԵՄՆ, ԿՈՒՆՁԻՆ ԶԳԱԼԸ՝ ԶԱՍՏՈՒԱԾ ԸՍԱՐԳԵԼ Է

Երկրորդ փաստը, որ Աստուծոյ սէրը մեզի հանդէպ կ'արթնցնէ մեր մայրերուն սէրը, այն է՝ որ ան միշտ եւ մնայուն կերպով մեզի հետ է: Մեր ծնողները ամէն ատեն եւ ամէն տեղ չեն կրնար մեզի հետ ըլլալ, իսկ Աստուած միշտ մեր կողքին է, միշտ մեզի հետ է եւ բնաւ չի հեռանար մեզմէ: Օրինակ, եթէ ես դպրոցն եմ կամ շուկան եմ, մայրս այդ միջոցին կրնայ տունը ըլլալ, եւ ուստի, ինծի հետ չէ: Նոյնը չէ Աստուծոյ եւ մեր յարաբերութեան պարագան: Մենք, ուր որ ենք՝ Աստուած հոն է, մեզի հետ, մեր կողքին, մեզի համար:

ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼ Ի Ք Հ Ո Գ Ե Ի Ո Ր Դ Ա Ս Ը

Հաւատալ, որ Աստուած միշտ մեզի հետ է (Մտ. 28.20): Գիտնալ, որ Աստուած միշտ մեր կողքին է, մեզ վստահութեան եւ ապահովութեան շունչով կը լեցնէ եւ մեզ ամուր կը պահէ փորձութեանց դիմաց: Շատ կարեւոր է նկատի առնել, որ եթէ Աստուած միշտ մեզի հետ է, ուրեմն, առանձին զգալը անարգանք մըն է ուղղուած Աստուծոյ, որովհետեւ առանձին զգալը անոր ամենուրեքութեան մերժումն է:

ԵԹԷ ԿԱՍ ԵՐԲ ԿՈՒՉԵՍ...

ԵԹԷ ՍՐԲՆԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՀԱՆՂԷՊ ԵՐԱՏԱԿՎԻՏՈՒԹԵԱՍԸ ԼԵՅՈՒՆ Է ԵՐ ԿՈՒՉԵՍ ԶԻՆՔ ԳՈՒՐԸՆԵԼ, Կարդա՛ Սաղմոս 30

+++++

Կը փառաբանեմ ձեզ, Տէր, որովհետեւ զիս ազատեցիր եւ թոյլ չտուիր, որ թշնամիներս խնդան իմ վրաս: Տէ՛ր, իմ Աստուածս, ձեզ օգնութեան կանչեցի եւ դուն զիս բժշկեցիր: Զիս մահուան փոսը կ'իջնէի: Տիրոջ ներքո՞ղ երգեցէ՛ք, դու՛ք՝ անոր հաւատարիմները: Գոհաբանեցէ՛ք անոր սուրբ անունը: Միայն վայրկեան մը կը տեսէ անոր սաստիկ բարկութիւնը, միջոցն անոր հաճութիւնը ամբողջ կեանք մը կը տեսէ ճիշտ ինչպէս, որ իրիկուան հետ լացն ու արցունքը կը դադրին, եւ առաւօտը կը բացուի ուրախութեամբ: Լաւ օրերուս կը խորհէի, թէ որեւէ բան չի կրնար զիս սասանել: Դո՛ւն է, որ Տէ՛ր, հաճութեամբդ զիս լերան պէս անշարժ ըրիր: Հագիւ երեսդ դարձուցիր՝ ահա խոովի մատնուեցայ: Տէ՛ր, կ'աղաչեմ, կը պաղատիմ, Տէ՛ր: Ի՞նչ կը շահիս իմ մահովս, եթէ գերեզման իջնեմ: Միթէ փոշի դառնալէ ետք կրնամ ձեզ գոհաբանել, կամ կրնամ պատմել հաւատարմութիւնդ: Լսէ՛, ո՛վ Տէր, ուղղուէ՛ ինձի. Տէ՛ր, օգնակա՛ն եղիր ինձի:

ՇՍ.ՐՈՒՆԱԿԵԼ ՍՍ.ՂՄՈՍԱԳԻՐՔԷՆ